

REGULAMENTUL PRIVIND STAGIILE DE PRACTICĂ ÎN UNIVERSITATEA DE STAT DIN TIRASPOL

(ciclul I -studii superioare de licență, ciclul II -studii superioare de masterat)

I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament stabilește cadrul normativ privind stagiile de practică în procesul formării inițiale în învățământul superior la ciclul I –studii superioare de licență, ciclul II –studii superioare de masterat în cadrul Universității de Stat din Tiraspol

2. Stagiile de practică sînt parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul aprofundării cunoștințelor teoretice acumulate de către studenți pe parcursul anului (anilor) de studii și formării competențelor stabilite prin Cadrul Național al Calificărilor pe domenii de formare profesională.

3. Pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică, instituțiile, în funcție de necesitate, vor constitui structuri speciale sau vor desemna persoane responsabile.

4. Catedrele de specialitate vor elabora și aproba programele pentru stagiile de practică. Programele respective vor întruni următoarele condiții: a) vor prevedea instruirea practică continuă a studenților de la specialitatea respectivă, b) vor stabili sistemul de competențe, în conformitate cu

finalitățile de studiu pentru specialistul într-un anumit domeniu; c) vor fi flexibile și adaptate la cerințele actualizate ale transferului de informație către studenți, în corelație cu necesitățile de pe piața forței de muncă; d) vor fi, în funcție de necesitate, coordonate cu organele centrale de specialitate, cu întreprinderile, organizațiile de profil.”

5. Stagiile de practică în cadrul formării inițiale în învățământul superior se realizează în întreprinderi, organizații, firme și instituții de învățământ. (*în continuare –unități baze de realizare a stagiilor de practică*), identificate de către instituțiile de învățământ în cadrul parteneriatului social, precum și în baza acordurilor bilaterale și internaționale, în cadrul proiectelor internaționale.

6. Stagiile de practică în învățământul superior se axează, în teme, pe:

- a) activitatea de cunoaștere generală a unității de practică în care este repartizat studentul;
- b) activități de observație și analiză a proceselor funcționale, sub îndrumarea coordonatorilor (mentorilor) din partea unității-baze de realizare a stagiului de practică;
- c) colectarea informației în scopul elaborării tezei de licență/master;
- d) elaborarea setului de documente prestabilite și a raportului privind stagiul de practică.

II. Tipurile stagiilor de practică

7. Tipurile stagiilor de practică sînt determinate în planurile de învățământ, în strictă corespundere cu finalitățile de studiu pentru specialistul într-un anumit domeniu de formare profesională. Durata stagiilor de practică, precum și perioada (perioadele) de desfășurare sînt incluse în planurile de învățământ ale instituțiilor, aprobate în modul stabilit.

8. Tipurile stagiilor de practica în învățământul superior sînt:

- a) de specialitate (inițiere, pedagogică, tehnologică, etc.);
- b) practica de licență;
- c) practica de masterat.

9. În procesul realizării **practicii de inițiere** în specialitate, studenții se familiarizează cu bazele viitoarei specialități, obțin deprinderi primare pentru formarea profesională. Acest tip de practică poate fi realizat în instituții de învățământ, instituții medico-sanitare, cabinete, laboratoare, ateliere, centre de calcul, stațiunile didactico-experimentale și de cercetare, unități de producție ale instituțiilor de învățământ superior sau la întreprinderi performante din domeniu.

10. **Practica de specialitate** se poate realiza în alternanță cu orele de prelegeri, cursurile practice și de laborator sau separat, pe parcursul anului de studii, în funcție de domeniul de formare profesională și condițiile de realizare a stagiului de practică.

11. **Practica de licență** are drept scop dezvoltarea abilităților practice necesare și adecvarea pregătirii teoretice la activitatea profesională independentă în condițiile socio-economice reale; efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației pentru realizarea proiectului/tezei de licență. Practica de licență se organizează la întreprinderi, organizații, instituții de proiectare și de cercetare și, ca excepție, la catedrele de profil (ale instituțiilor de învățământ, instituțiilor medico-sanitare), în conformitate cu tema proiectului/tezei de licență.

12. **Practica de master** are drept scop dezvoltarea competențelor și adecvarea pregătirii teoretice la activitatea profesională independentă în condiții socio-economice reale, efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației, pentru realizarea tezei de master. Practica de masterat se organizează prioritar în instituții de proiectare și de cercetare și, ca excepție, la catedrele de profil ale instituțiilor de învățământ, instituțiilor medico-sanitare, în conformitate cu tema tezei de master.

13. Stagiile de practică se creditează distinct, de regulă, cu 1-2 credite pentru o săptămână integră de stagiou.

III. Organizarea și desfășurarea stagiilor de practică

14. Stagiile de practică se organizează în corespundere cu Planul-cadru pentru învățământul superior (ciclul I-studii superioare de licență, ciclul II-studii superioare de masterat), aprobat de Ministerul Educației, în alternanță cu orele teoretice sau separat, pe etape sau în mod continuu, în funcție de domeniul de formare profesională și de specialitate și constituie, în mediu, 10 la sută din numărul total de ore (credite de studiu) prevăzute în planul de învățământ.

15. Instituțiile de învățământ superior, în funcție de domeniile de formare profesională la care instituția asigură formarea inițială, vor selecta unitățile-baze de realizare a stagiilor de practică, din cele identificate în cadrul parteneriatului social, precum și în baza acordurilor bilaterale/internaționale și proiectelor internaționale, și vor încheia din timp, pe o perioadă determinată, convenții-cadru de parteneriat. Forma convenției-cadru se anexează (anexa nr. 1).

16. În vederea organizării stagiilor de practică, instituțiile de învățământ superior vor încheia contracte de colaborare privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică a studenților din instituțiile de învățământ superior ciclul I - licență și ciclul II - masterat, studii superioare integrate și învățământ medical și farmaceutic cu unitățile-baze de realizare a stagiilor de practică. Forma contractului de colaborare se regăsește în anexa nr. 2.

Pentru organizarea stagiilor de practică în autoritățile publice din domeniul ordinii publice, apărării și securității, instituțiile de învățământ vor încheia contracte de colaborare nemijlocit cu conducerea autorităților respective, prin care vor stabili ordinea și restricțiile vizînd desfășurarea stagiilor de practică în subdiviziunile subordonate.

17. Condițiile de desfășurare și durata stagiilor de practică se determină de către instituția de învățământ superior, de comun acord cu unitatea-bază în care se va realiza practica sau cu administrația instituției de învățământ, dacă stagiile de practică sînt desfășurate în unitățile funcționale ale instituției de învățământ superior.

18. Termenele, etapele, locul, perioada de desfășurare a practicii sînt stabilite de instituția de învățământ superior în corespundere cu pregătirea teoretică a studenților, adecvată planurilor de învățământ (calendarului universitar/graficului procesului de studii), ținînd cont de capacitățile bazei de practică a instituției sau a formațiunii economice de aplicare a instruirii practice.

19. Pentru coordonarea practicii, instituțiile de învățământ vor desemna *conducători ai stagiului de practică* -cadre didactice din partea catedrelor de profil și *coordonatori ai practicii* (îndrumători) din personalul unității-baze de realizare a stagiului de practică.

20. Administrația instituției de învățământ superior, prin persoana responsabilă de organizarea stagiilor de practică, este obligată să repartizeze studenții conform destinației stabilite.

21. Conducătorilor stagiilor de practică, precum și studenților –stagiari în cazul în care se deplasează la locul de efectuare a stagiului sau conducătorul stagiului se află în această perioadă cu studenții-stagiari, li se achită diurne și costul biletelor de călătorie.

22. Pe perioada desfășurării stagiului de practică, studenților din grupele cu finanțare bugetară, precum și studenților în bază de contract li se păstrează bursele, indiferent de faptul dacă sînt sau nu salarizați la locul de efectuare a stagiului de practică.

23. Unitățile-baze de realizare a stagiilor de practică au următoarele obligații:

a) organizarea stagiilor de practică în corespundere cu prezentul Regulament și programele stagiilor;

b) desemnarea coordonatorilor stagiilor de practică din rîndul specialiștilor de înaltă calificare și cu experiență în domeniu;

c) crearea condițiilor adecvate pentru desfășurarea eficientă a stagiului;

d) asigurarea accesului stagiilor la fondul de literatură de specialitate de care dispun, diverse proiecte de dezvoltare, alte materiale, la utilajul și echipamentele corespunzătoare, în conformitate cu programele stagiilor;

e) efectuarea instructajului stagiilor în probleme de securitate a muncii;

f) respectarea termenelor de efectuare a stagiilor;

g) controlul respectării de către studenții-stagiari a Regulamentului de ordine interioară a întreprinderii;

h) evaluează nivelul competențelor profesionale obținute de practicant, precum și comportamentul și modalitatea de integrare a acestuia în activitatea unității – baze.

24. Forma individuală de realizare a stagiului de practică, în care studenții se preocupă individual de identificarea locului de desfășurare a acesteia, poate fi considerată parte a programului de formare cu acordul administrației și conducătorilor de practică din instituția de învățământ superior și cu condiția respectării regulilor stabilite pentru desfășurarea eficientă a stagiului de practică.

25. Studenții realizează stagiile de practică individual sau în grupe cu un număr stabilit de persoane, în funcție de tipul practicii, domeniul de formare profesională și prevederile contractului încheiat cu unitățile-baze de realizare a stagiilor de practică.

26. Încadrarea în stagiile de practică a studenților este anticipată de un instructaj special, în procesul căruia sînt familiarizați cu principalele reguli de securitate ce urmează a fi respectate la locul de desfășurare a practicii.

27. La expirarea termenelor de desfășurare a stagiului de practică, studenții prezintă rapoarte/dări de seamă individuale după un model prestabilit, conform cerințelor elaborate de catedrele responsabile de realizarea stagiului de practică și aprobate conform reglementărilor interne ale instituției. În funcție de domeniul de formare profesională, la raportul privind efectuarea stagiului de practică pot fi anexate proiecte, machete, lucrări creative, portofolii etc.

IV. Evaluarea stagiilor de practică

28. Evaluarea stagiilor de practică se realizează atît pe perioada de desfășurare a practicii, cît și la finalizarea acestei activități.

29. Evaluarea *curentă*, pe durata practicii, se efectuează de către conducătorul de practică și reprezentantul unității-baze de practică, luînd în considerație participarea studentului la lucrările programate și formarea de către acesta a deprinderilor de executare sau coordonare a operațiunilor incluse în programul practicii.

30. La evaluarea *finală*, stagiile de practică se apreciază cu note de către o comisie special creată de catedra de profil, ținînd cont de referința coordonatorului din partea unității-baza de desfășurare a practicii despre activitatea stagiului, calitatea susținerii publice a raportului, rezultatele realizării sarcinii individuale, aprecierea conducătorului de la catedra de profil. Criteriile de apreciere a stagiului de practică sînt elaborate și aprobate prin reglementări interne ale instituției.

31. Notele obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare, se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

32. Evaluarea practicii *de licență/master* se face de către conducătorul de proiect în funcție de activitatea studentului în procesul de elaborare a proiectului și de caracteristica dată de conducerea unității-baze de practică. Nota conducătorului se prezintă în avizul acestuia la teza de licență/master.

33. Totalizarea stagiilor de practică se efectuează în cadrul conferințelor, seminarelor, dezbaterilor, expozițiilor etc, organizate în cadrul facultății sau la catedrele de profil, separat, pe specialități.

34. Studenții care nu au realizat integral planul de învățămînt și nu au obținut creditele aferente tuturor unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale și a stagiului de practică, nu sînt admiși la susținerea probelor examenului de licență și a proiectului/tezei de licență.

V. Cadrele didactice, conducătorii/coordonatorii stagiilor de practică

35. Organizarea și desfășurarea stagiilor de practică sînt dirijate de persoane desemnate pentru activitatea respectivă din departamentele (secțiunile) responsabile de procesul educațional, sub controlul prorectorului pentru studii.

36. Pentru coordonarea practicii studenților, sînt desemnate cadrele didactice titulare, cu experiență recunoscută în domeniul de formare profesională respectiv- conducătorul stagiului de practică. Monitorizarea activităților de efectuare a stagiilor de practică se include în norma didactică, aprobată în modul stabilit.

37. Conducătorul stagiului de practică de comun cu coordonatorul stagiului de practică definește subiectele sarcinilor individuale, organizează și supraveghează nemijlocit practica la specialitatea respectivă și asigură îndeplinirea în cele mai bune condiții a activităților proiectate.

38. Conducătorul stagiului de practică:

a) ține cursuri și seminare, realizează diferite activități educaționale cu caracter demonstrativ, acordă consultații, asistență fiecărui student monitorizat;

b) participă la repartizarea studenților la locurile de muncă sau redistribuirea acestora conform tipurilor de practică;

c) verifică condițiile, respectarea termenelor și conținutului practicii;

d) stabilește relațiile cu coordonatorii din unitățile-bază de practică și, în comun, elaborează programul de lucru pentru efectuarea practicii;

e) împreună cu coordonatorul stagiului de practică din unitatea-bază de practică, evaluează realizarea stagiului de practică de către fiecare student;

f) este responsabil de respectarea normelor securității muncii de către studenți;

g) acordă consultanță metodică studenților ce efectuează stagiile de practică în bază de program individual.

39. Conducătorul unității-bază de realizare a stagiului de practică va desemna, din rândul angajaților, un specialist de înaltă calificare și cu experiență în domeniu - coordonatorul stagiului de practică, care va fi responsabil de desfășurarea stagiului de practică în unitatea-bază.

40. Remunerarea muncii coordonatorului stagiului de practică se efectuează conform actelor normative în vigoare.

VI. Studenții

41. Studenții-stagiari au dreptul:

a) să aleagă unitățile-baze de efectuare a stagiului de practică din numărul unităților cu care sînt încheiate contractele respective;

b) să solicite recunoașterea voluntariatului prestat opțional, în același timp sau consecutiv, în una sau mai multe instituții gazdă, cu care instituția de învățămînt superior a încheiat acord de colaborare, drept stagiul de practică;

c) să realizeze stagiile de practică în străinătate în baza contractelor individuale conform cerințelor stabilite;

d) să pretindă la condiții corespunzătoare la locul de desfășurare a stagiului de practică (de muncă), dotare cu utilaj, materiale, literatură etc;

e) să solicite și să obțină explicații, consultări privind conținutul practicii și procesele tehnologice ce urmează să le învețe;

f) să execute numai operațiunile și lucrările prevăzute în programul de practică;

g) să intervină cu propuneri vizînd organizarea și efectuarea stagiilor de practică, precum și pentru perfecționarea proceselor desfășurate în unitatea-bază de practică.

42. Studenții stagiari sînt obligați:

a) să asiste, în perioada stagiului de practică, la numărul de ore conform planului de învățămînt;

b) să consemneze întreaga lor activitate în caietul de practică și să prezinte raportul programei stagiului de practică;

c) să efectueze stagiul de practică în strictă conformitate cu prescripțiile conducerii instituției; schimbarea unității-baze de practică fără consimțămîntul factorilor de decizie este strict interzisă;

d) să execute dispozițiile și recomandările conducătorilor stagiului, să respecte regulamentul de funcționare internă și condițiile de securitate a muncii, conform cerințelor specifice unității-bază de realizare a stagiului de practică.

43. În cazul în care în unitatea-bază de practică există locuri vacante, studenții-stagiari pot fi angajați la locurile respective, dacă conținutul muncii prestate corespunde cerințelor programului stagiului de practică.

44. Condițiile de angajare a studenților, programul zilei și a săptămânii de muncă pentru studenții-stagiari vor corespunde normelor Codului Muncii.

45. Din momentul încadrării studentului în stagiul de practică, acesta se conformează regulilor de securitate a muncii și de funcționare internă a unității-bază de practică.

46. Remunerarea muncii studentului în perioada de practică se face conform legislației în vigoare și în corespundere cu clauzele contractului încheiat între instituția de învățământ și unitatea-bază de practică.

47. Studenții înmatriculați în baza contractelor dintre instituții și întreprinderi, de regulă, realizează stagiile de practică în întreprinderile respective.

48. Studenții care își fac studiile prin învățământ cu frecvență redusă, încadrați în câmpul muncii la specialitatea studiată, precum și studenții cu frecvență la zi, care pe tot parcursul studiilor au reușit să îmbine studiile cu munca, sînt eliberați de la stagiile de practică, atribuindu-li-se numărul de credite conform reglementărilor interne ale instituției. Notarea se efectuează în baza raportului întocmit în conformitate cu programa stagiului de practică respectiv. În cazul în care studentul nu activează în domeniul specialității studiate, el realizează stagiul de practică în condițiile prezentului Regulament.

49. Studenților care au fost încadrați în stagii de practică peste hotarele republicii și dețin actul confirmativ respectiv cu descrierea activităților realizate, durata stagiilor, numărului de ore realizat, li se recunosc stagiile de practică cu acordarea numărului stabilit de credite.

50. Voluntariatul prestat de studenți la domenii de utilitate publică conexe profilului și specialității de studiu a voluntarului, în baza acordurilor de colaborare cu instituțiile gazdă, confirmat prin carnetul de voluntar sau certificatul nominal de voluntariat, se recunoaște drept stagiul de practică și se creditează anual cu 5 credite de studiu transferabile pentru 150 de ore de voluntariat.

Voluntariatul prestat de studenți, în scopul dezvoltării aptitudinilor și formării experienței profesionale, confirmat prin carnetul de voluntar, certificat nominal și contractul de voluntariat, va fi considerat practică de inițiere sau practică de licență dacă s-au confirmat cel puțin 40 de ore.

51. Studenții care nu au realizat programele de practică din motive întemeiate, sînt încadrați repetat la stagiul de practică, ținându-se cont de posibilitățile desfășurării acestuia pe parcursul vacanței sau al semestrului viitor.

52. Regulamentul va intra în vigoare începînd cu anul de studii 2014-2015, semestrul II de studii.